

Frequentiores autem disputationes, etiam forensi more, cum Aduocatis, & Procuratoribus, ac Assessoribus respectiue, haberi solent occasione electionum, quæ in partibus sequantur, superiorum Prælatorum prouincialium, & localium, quæ ipsius Generalis confirmationem de necessitate exigunt, vnde propterea electio non sit pacifica, ideoque pro frequentiori praxi illa factionaria minor pars quæ succubuit eâ, impugnare solet, vt infirmam potius quam confirmandam sit, huiusmodi disputationes assumendo coram Generali, priusquam adeatur Sacra Congregatio Regularium, vt de ipsa agendo superius insinuatum est; Idque præsertim pro frequentiori praxi contingere solet in Religionibus S. Dominici, & Minorum Observantium, vt in rerum regularium sede aduertitur. H.

Monasterium Mulierum Penitentium, quæ vulgò Conuertitæ nuncupantur, suum habet iudicem cum Notario, & fiscali alijsque ministris super necessaria successione illarum mulierum quæ vitam inhonestam ducunt iuxta ea, quæ in sede testamentorum, & alibi insinuantur. I.

H. tit. de Regular. disc. 10 & seqq.
I. tit. de testament. disc. 37.

De foro militari, siue de iurisdictione Generalis Ducis S. Romanæ Ecclesiæ; Ac etiam Ducis treremium; Et Custodis Arcis Adrianæ vel S. Angeli; Et Commissarij armorum.

S V M M A R I V M

- 1 **Q**uare Papa retineat Milites, & adhibeat arma.
- 2 De Capitaneo generali militia terrestris.
- 3 De illo treremium.

- 4 De Castellano S. Angeli.
- 5 De Prælato commissario armorum.
- 6 De iurisdictione Ducum, & de foro militari.
- 7 De eodem Castellano S. Angeli.
- 8 De Curia Burgi.
- 9 De Curia Marescalli, vel Sabellorum.
- 10 In quo differant milites Papæ ab alijs militibus.

D I S C. XLIII.

Quamuis Summus Pontifex, sit Princeps ecclesiasticus, & pacificus, qui ab armorum usu, quod magis fieri potest, abstinet, quoniam Ecclesia Dei non est gubernanda more castrorum, atque armis clericorum sunt, vel esse debent, orationes, lacrymæ, & ieiunia, ideoque præcipuum Pontificis munus, in eo versetur, vt alios Principes Christianos, in pace conseruet, atque bella inter eos componat; Attamen cum sit etiam Princeps temporalis Ditionis Ecclesiæ, quæ ex notabili Italiæ parte constituta est, vltra ditionem Status Auenionensis, & Comitatus Venetini; Hinc proinde cogitur (quamuis inuitus) milites, eorumque Duces habere; Tum ad coercendos subditos inobedientes, & potentes; Tum etiam pro defensione, ab hostibus fidei Ecclesiæ, & ab alijs, qui principatus quietem turbare vellent.

Habet itaque more aliorum principatum, Ducem Generalem vniuersæ militiæ terrestris; Tam scilicet illius, quæ in singulis locis ex illa populi parte, quæ huic ministerio, magis apta sit, & qui milites vulgò de militia dicuntur; Quam eorum qui in arcibus retineantur, qui dicuntur præsidarij; Ac etiam eorum qui pro extraordinarijs indigentijs conducantur, ac retineantur, vulgò de leua, nec non militum pro custodia ipsius Papæ.

Alium quoque habet Ducem generalem classis maritimæ treremium, cui, iuxta varios Pontificum stylos, committi etiam solet custodia locorum maritimorum, cum id tendere videatur ad eundem finem, ob quem ista classis treremium retinetur, occurrendi scilicet incursionibus infidelium, & pyratarum; Aliumque habet qualificatum militarem ministrum seu

seu officialem maiorem, qui deputatur ad custodiam Arcis S. Angeli, sub nomine, seu titulo Castellani.

Prout etiam, deputari solet vnus ex Camera Apostolicæ Clericis, qui commissarius armorum dicitur, tanquam species Consiliarij seu Assessoris dicti Ducis Generalis militiarum.

Habent itaque isti Duces vtriusque terrestris, & maritimæ militiæ, illam iurisdictionem, quam vbiq; connaturalem habere videntur, cum inferioribus Ducibus, ac militibus, iuxta regulas fori militaris, quæ tamen vbiq; non sunt vniformes, dum maiores, vel minores facultates, à singulorum principatum legibus, & styli pendent; Vnde desuper apud Doctores, quæstiones haberi solent, & præsertim circa prædictas locales militias, quæ ex populo electo singulorum locorum constituuntur, atque more reliqui populi, in eorum domibus viuunt, an scilicet, & quando intret iste forus militaris priuatim ad iudices ordinarios locorum, à quibus exemptionem obtineant, quod aliquantulum in iurisdictionalium sede insinuatur. A.

Custos autem dictæ Arcis S. Angeli, non solum habet iurisdictionem, cum militibus præsidarijs, alijsq; officialibus, & ministris, qui in ipsa arce viuunt, sed etiam cum plerisque artificibus, & alijs per Urbem sparsis, qui ea gerant ministeria huius Arcis munitioni ac seruitio oportuna.

Item tota Ciuitas Leonina, quæ vulgò Burgus appellatur, vltra scilicet pontem dicti Castri S. Angeli; Et quæ pro custodia Palatii Vaticanani constituit quandam speciem munitionis, contradistincta à reliqua Ciuitate, sub dicti præfati Ducis Generalis iurisdictione esse dicitur, vnde propterea, ratione populi, qui in hac parte, Ciuitatis viuunt, habebatur formalis curia, quæ Burgi dicebatur, cum iudicibus, civili, & criminali, ac fiscali, & notario, & cum familia armata cum proprio Barisello, & carceribus; Verum à moderno tempore, sub Alexandro VII., sine præiudicio iurisdictionis, ac privilegiorum, ad tollendum inconuenientia, quæ ex huiusmodi Curia-

A. tit. de iurisdic. disc. 78. & aliquid eod. tit. disc. 33. Rouit. in rubric. pragm. 1. de militibus.

rum, & Tribunalium multiplicitate oriri solebant, istius Curie, seu partis ciuitatis regimen, ex quadam speciali delegatione, commissum est quoque Gubernatori Urbis; Ducto exemplo ab Innocentio X. immediato prædecessore, qui omnino suppressit aliud Tribunal seu aliam curiam, quæ Marescalli seu Sabellorum appellabatur, & cuius frequens mentio habetur apud illos præsertim Practicos, qui de rebus criminalibus agunt, & tamen hodiè amplius non est in rerum natura; Talis est rerum mundi vicissitudo, atque morum, ac styli mutatio.

Ea tamen circa milites Papæ notabilis differentia dignosci videtur, vt non vigeat illa maior incompatibilitas inter militiam sæcularem aliorum Principum, & clericatum ad effectum vacationis beneficiorum, vel amissionis pensionum ecclesiasticarum ex rationibus, & fundamentis de quibus præsertim in pensionum sede. B.

B. tit. de pensio. disc. 46.

De aliquibus Collegijs, quæ speciem iurisdictionis, ac facultatis saltim voluntariæ habent.

S V M M A R I V M.

- 1 **D**e collegijs publicis Curia, quæ sint.
 - 2 De illo Prothonotariorum participantium.
 - 3 Quando Prothonotarij præcedant Episcopos, & Archiepiscopos.
 - 4 De istius collegij facultate doctorandi, & creandi Prothonotarios.
 - 5 De Collegio Abbreuiatorum de parco.
- P. 2. Relat. E c 2 6 De